

ÎNCHEIERE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Smochin Marcel,

în cauza civilă la cererea înaintată de Smochin Marcel către Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării termenului rezonabil de examinare a cererii privind succesiunea în drepturi a creditorului și repararea prejudiciului moral cauzat prin acest fapt,

împotriva deciziei din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Smochin Marcel, fiind menținută hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 14 iunie 2019, Smochin Marcel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea faptului încălcării termenului rezonabil de examinare a cererii privind succesiunea în drepturi a creditorului în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu și repararea prejudiciului moral cauzat prin acest fapt, în sumă de 100 mii lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 10 decembrie 2018, Smochin Marcel s-a adresat în instanța judecătorească din or. Cimișlia cu o cerere privind schimbarea/înlocuirea defunctei Smochin Tamara cu succesorul ei în drepturi, Smochin Marcel, care a fost examinată în perioada din 10 decembrie 2018 până la 17 aprilie 2019, iar încheierea de înlocuire a creditorului Smochin Tamara cu succesorul ei în drepturi, Smochin Marcel, i-a fost adusă la cunoștință numai la data de 13 mai 2019.

Reclamantul consideră că acest termen de examinare a cererii este unul excesiv și poate fi considerat ca unul nerezonabil, adică instanța de judecată nu a respectat termenul rezonabil prevăzut de legislația națională cât și prevederile statuate în art. 6 alineatul 1 din Convenție, care prevede că, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie

asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Invocând prevederile art. art.190, 191 din Codul de procedură civilă, reclamantul consideră că, acțiunea depusă de el cu privire la înlocuirea defunctei Smochin Tamara cu succesorul ei în drepturile de încasare a sumelor în folosul lui, în sine nu este una de o complexitate majoră, iar comportamentul reclamantului la examinarea pricinii a fost adecvat, însă examinând un timp îndelungat cererea, consideră că instanțele naționale judecătorești nu au asigurat examinarea pricinii la cererea reclamantului respectând termenul rezonabil, menționând faptul că, instanțele de judecată sunt instituțiile statului care au ignorat legislația națională, cât și prevederile statuate în art. 6 CEDO, prin tergiversarea examinării pricinii într-un termen ce a depășit limita termenului rezonabil.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Smochin Marcel, fiind menținută hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut faptul că, Smochin Marcel nu a obiectat și nu s-a opus în cadrul examinării cererii sale de către judecător, amânărilor și întreruperilor ședinței de judecată, ba din contra acesta a depus cerere de examinare în lipsa sa, astfel nefiind prezent nici la o ședință de judecată din cele 3 care au avut loc, la fel ca și părțile adverse care nu s-au prezentat în cadrul ședințelor de judecată numite, instanța fiind nevoită la citarea repetată a acestora. Respectiv, Colegiul a conchis că, examinând cererea petiționarului Smochin Marcel din data de 18 ianuarie 2019 până la 17 aprilie 2019, instanța nu a depășit limita rezonabilității, acționând în conformitate cu prevederile legale. Or, faptul că reclamantul a indicat pe cerere „cu titlu de urgență” cât și faptul că CSJ examinează asemenea cereri în decurs de o săptămână, nu constituie pentru instanță o obligațiune, instanța numind pricina spre examinare și soluționând-o, prin emiterea unei încheieri, într-o perioadă de timp și potrivit programului instanței ce se datorează încărcării instanței, numărului de cauze aflate la examinare, importanței pricinii, naturii litigiului și comportamentului părților la proces. Mai mult, instanța de apel a accentuat că procedura civilă a cărei termen rezonabil de examinare se invocă de către apelant nici nu constituie un proces civil clasic, fiind o procedură intermediară din cadrul procedurii de executare a unei hotărâri judecătorești, urmare a cărui fapt această procedură, de examinare a cererii succesului creditorului de înlocuire a părților în procedura de executare, nici nu cade sub incidența proceselor prevăzute de art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Împotriva deciziei respective, la 04 mai 2020, Smochin Marcel a declarat recurs.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Totodată s-a invocat necitarea recurentului în ședințele de judecată a instanței de apel. Astfel, aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Smochin Marcel a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Smochin Marcel este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 februarie 2020 și expediată participanților la proces la 20 martie 2020 (f.d. 95), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 13 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 04 mai 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Smochin Marcel.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Smochin Marcel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru